

1

Alsof ze, knielend bij haar bed, een avondgebed had gedaan. Met haar buik op het matras, de armen onder haar bovenlichaam en haar knieën op de grond.

Alleen de dieprode plas bloed en de onnatuurlijke stand van haar onderbenen verraadden dat ze niet door spirituele devotie was overmand, maar dat het leven ruw uit haar lichaam was weggerukt.

Een ontziend lichaam van een jonge, mooie vrouw. Van achteren neergeschoten. Drie kogelgaten in haar zij, één in haar nek. Boem! Boem! Boem! Boem! Daarna had ze misschien nog een kreet geslaakt. Of ze was direct met een diepe zucht ineengezakt op het matras dat haar lichaam moest hebben opgevangen in een dodelijke omhelzing.

En daarna, even later, zou het zachte gefluister van het bloed op de houten vloer hoorbaar kunnen zijn geweest. Druiwend vanaf de zoom van haar rok. Overgaand in een doodse stilte. De stilte die eeuwig duurt. Of niet?

5

Achteruit liep ik, terug mijn leven in. Vanuit de overdekte Zoetelaarpassage, over de Korte Promenade, via de Grote Markt en het Stadhuisplein naar het treinstation Almere Centraal. De mensen die langs de verlichte gevels van de winkels aan de Stationsstraat hadden geschuifeld, kwamen nu voorbij, precies zoals ze eerder die dag ook waren gepasseerd. Maar nu in omgekeerde richting, achterwaarts lopend. Terugkerend naar hun vertrekpunt.

De oudere man die op de heenweg nog zo nadrukkelijk oogcontact met me had gezocht, wendde nu zijn belangstellende blik van me af en bij de counter van de broodjeszaak werden de plakken kaas weer van de beboterde baguette gehaald en teruggelegd in de vitrine.

Achteruit ging het, terug in de tijd. Het leek of ik loskwam van de grond, de lucht in werd gezogen, steeds hoger. Het treinspoor trok onder mijn voeten voorbij. Ik vloog, hoog boven het Markermeer. Aan de horizon ontmantelde de nieuwbouwwad Almere zich steen voor steen tot een vlakke polder vol koolzaadvelden. Boven Amsterdam werden de bij razzia's opgepakte Joden van het Jonas Daniël Meijerplein achterwaarts teruggevoerd naar huis. De schepen op de Noordzee voeren achteruit, terug naar Harwich. Boven Londen wezen de wijzers van de Big Ben me verder terug de geschiedenis in.

Jonger werd ik, bij iedere hartslag. Onder mij rolden de golven van de Atlantische Oceaan achterwaarts in de richting van Amerika.

New York zag ik. De Upper Bay. Schepen vol immigranten, die hun juichen staakten en van wie de van vreugde in de lucht gegooiden petten terugvielen op hun hoofden. Op de kruising van West 34th Street en Fifth Avenue werden de stenen van het Empire State Building stuk voor stuk weggenomen en teruggelegd in houten kisten op de grond.

Steeds hoger kwam ik, over de vlakten van Ohio, Illinois, Missouri en Kansas, tot over de besneeuwde bergtoppen van de Rocky Mountains. Tot het zicht verdween en ik in een lichte donkerte zweefde. Een schaduwschijnsel kon je het noemen. Muisstil was het, een vacuüm van geluid, alsof de slinger van een pendule vertraagd tot stilstand was gekomen. Voor een paar tellen.

Tot het weer licht werd en ik met een luide knal op de felle stralen van het zonlicht weer neerwaarts ging. Ik daalde, maar vloog ik ook werkelijk? Of werd ik meegevoerd in een droom die de werkelijkheid raakte?

Kon ik mijn lichaam sturen, kon ik richting geven aan mijn vlucht? Nee, mijn armen blokkeerden.

Mijn God, mijn handen! Mijn huid trok strak. Het leken de handen van een vreemde. Slanker, ruwer, bruiner. Ik merkte nu ook op dat het litteken bij mijn ringvinger, opgelopen toen ik als twaalfjarige met mijn vinger tussen de deur was gekomen, was verdwenen. Ik was een vreemde in een ander lichaam. Ach, vreemd? Er was ook een soort herkenning, alsof ik thuiskwam van een lange reis. Ik daalde verder. Hoge bergen van zand zag ik, afgewisseld met onbegroeide heuvels. Een woestijn.

En daar midden in het grote niets, lag een stad. Verdwaald in het zand. Lange, rechte straten die op vier punten werden doorsneden door korte wegen en een rechthoekige matrix vormden. Het was er stil. Het enige wat bewoog, waren de zandwol-

ken die, voortgedreven door de warme wind, vrij spel hadden in deze stille en doodse vallei. Langs de zanderige, stoffige wegen waren vooral houten huizen te zien. Op een enkele plek stond een pand dat was opgetrokken uit adobe, zonsteen. En ook het gebouw waarnaast ik mezelf terugvond toen ik weer contact maakte met de aarde, was opgetrokken uit dezelfde steensoort. Het had een Spaanse uitstraling; wit steen met groen geschilderd houtwerk in ronde bogen. Een kleine trap met vier treden leidde naar een ronde toeg waarachter een overdekte galerij schaduw bood aan de brandende zon. De galerij leek om het hele gebouw heen te lopen. Het dak werd gedragen door vier stenen zuilen, aan de onderzijde met elkaar verbonden met groene, houten hekken - nog geen dertig centimeter hoog. Ook het plafond was van groen geschilderd hout, gedragen door stevige dwarsbalken. Precies op de plek waar geen hek was geplaatst, bevond zich een trap met acht treden die naar beneden leidde. Aan beide zijden van de trap was een met keien afgezet tuintje waarin cactusplanten stonden.

De zon brandde onbarmhartig. Was ik dit wel? Ik droeg kleding uit een andere tijd, niet mijn eigen kleding. Mijn spijkerbroek had plaatsgemaakt voor een grijze plooirok die tot over mijn schoenen viel en bij mijn middel werd vastgehouden door een breed lint. Daarboven droeg ik nu een witte blouse, die hoog afsloot bij mijn nek. De mouwen liepen breed uit tot mijn ellebogen en waren bij de polsen afgewerkt met een steviger stof, een strak boord. Mijn T-shirt, mijn gympen; ze waren er domweg niet meer. Als dit een droom was, dan was het een angstig reële droom.

Ik opende een houten deur die toegang bood tot een kleine, schemerige ruimte waarin in de hoek twee houten banken haaks tegen elkaar waren gezet. Daarboven twee grote ramen in

houten kozijnen. De muren waren voorzien van houten lambri-
sering, misschien een meter hoog en grijs geschilderd. In de lin-
kermuur tegenover mij zat een loketraam. In het midden leidde
een rechthoekige opening naar een smalle gang. Aan het einde
daarvan was een tweede ruimte, waarin ronde tafeltjes stonden
met daaromheen houten stoelen. Een restaurant? Aan het pla-
fond hingen lampen die de muren bruingeel deden kleuren. Er
was geen mens te zien. Ook in deze binnenmuur was een loket-
raam waar een tekstbord tegenaan was gezet.

‘Closed’, las ik. Dit was niet alleen een andere plaats, het
was duidelijk ook een andere tijd. Wat was er gebeurd? Waar was
ik? Waarom was hier niemand? Dit was angstig reëel. Dit kon
geen droom meer zijn. Mijn hart sloeg hoorbaar, mijn adem
zocht zijn weg door mijn keel. De mild zoete geur van het door
de zon opgewarmde woestijnzand kon geen gedachtenspinsel
zijn dat zich in mijn hoofd had genesteld. Dit was echt. Aan de
zijkant van de lange muur liet een raam het daglicht binnen. Het
vormde een streep licht dat overliep naar de houten vloer. Daar-
naast bevond zich een tweede deur, die me weer naar buiten
leidde.

Het moest een treinstation zijn waar ik was. Ik bevond me
op een perron. Er trok een eenzaam spoor voorbij dat zowel links
als rechts aan de horizon verdween, de bergen in. Voorzichtig
schuifelde ik naar de rand van het perron en draaide me om, zo-
dat ik boven mij de volledige gevel van het stationsgebouwtje in
me op kon nemen. Links waren vier ramen waar ongetwijfeld
kamers achter moesten zitten. Of misschien waren het kantoor-
ruimtes. Rechts was een soortgelijke houten deur als waardoor
ik gekomen was, met daarnaast twee ramen en een sierlijke en-
tree naar een ruime veranda. In het midden bood het dak van
een erker, een etage hoger, ruimte aan een klein balkon. Boven

de twee ramen stond op een houten bord een naam. Waarschijnlijk de naam van de stad waar ik me nu moest bevinden.
Rhyolite.